

Ощепкова В.Р., студентка
факультету менеджменту та бізнесу
ВП «МФ КНУКіМ»;

Литвиненко О.Є., студентка
факультету менеджменту та бізнесу
ВП «МФ КНУКіМ»;

Науковий керівник: **Доній В.С.**,
викладач кафедри інформаційної,
бібліотечної і архівної справи ВП
«МФ КНУКіМ»

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВИННОГО ТУРИЗМУ НА МИКОЛАЇВЩИНІ

*Коли звичні кухня та напої рідної
країни набридають, а душа просить
чогось особливого, на допомогу
приходять винороби.*

Інноваційний тип економіки визначає створення нових галузей промислового виробництва та сфери послуг, які поліпшують життєвий рівень населення. Інноваційні процеси характерні і для туристичної галузі, які спрямовані на отримання прибутку через задоволення туристичних потреб людини, а саме потреб відпочинку, оздоровлення та пізнанні навколишнього світу. Одним із перспективних напрямків розвитку ринку туристичних послуг є винний туризм.

Для провідних виноробницьких країн винний туризм є джерелом великих прибутків, оскільки цей вид туризму дозволяє відчутти національний колорит країни через призму її гастрономічних традицій. Тому, можливість популяризувати таким чином українську культуру у світі та стимулювати розвиток багатьох регіонів, зокрема через притік коштів до місцевих бюджетів, робить цю тему особливо актуальною на сьогодні.

На конференції WTO (Всесвітня Туристська Організація) в Ліссабоні за результатами дослідження «Tourism 2020 Vision» проголошені найбільш перспективні види туризму, зокрема, круїзи, екологічний, пригодницький, релігійний, сільський зелений, подійний та тематичний туризм. Серед напрямків тематичного туризму, що динамічно розвиваються, є винний туризм.

За кордоном виноробство, культура споживання вина та винний туризм досліджувались у працях Д. Гетса, Х. Джонсона, Б. Кембрана, М. Холла,

Р. Паркера та ін. Вітчизняна школа енології (наука про вина та виноробство) представлена дослідженнями Г. Валуйка, В. Домарецького, В. Загоруйка, В. Рибінцева.

В українській туризмології відбувається активне опрацювання проблематики винного туризму. На думку, вище згаданих фахівців винний туризм – це спеціалізований вид туризму, пов'язаний з ознайомленням з історією, технологією та культурою споживання алкогольних напоїв у певному регіоні. Винний туризм включає:

- відвідування плантацій виноградників, дегустація місцевих сортів винограду;
- ознайомлення з технологією виготовлення алкогольних напоїв безпосередньо на виробництві;
- ознайомлення з історією виноробства, відвідування спеціалізованих музеїв та виставок;
- відвідування дегустаційних залів та підвалів, ресторанів, що пропонують послуги дегустації вина;
- відвідування та участь у спеціалізованих виставках, форумах, фестивалях, конференціях, конкурсах, аукціонах.

З наукового погляду та функціональної спрямованості й залежно від мети подорожі, винні тури бувають: культурно-пізнавальні; рекреаційно-оздоровчі та лікувальні; гастрономічні; винний сільський зелений туризм та агротуризм; винно-розважальні; освітні та науково-ділові та технологічні тощо.

На думку Т. Божук та В. Прокопчук, найбільш вдалою формою є поєднання винного та сільського туризму. Проживання в оселі сільського зеленого туризму дає змогу туристам долучитися до процесу вирощування та збирання винограду, виробництва вина, культури його вживання. Цю думку підтримують О. Стельмах, О. Агеєнко, К. Коваленко.

Лідерами з винного туризму в Європі є Франція, Італія, Іспанія, Португалія, Греція та Німеччина, а також нарощують свій туристично-винний потенціал Хорватія, Болгарія, Угорщина, Словенія, Румунія та Україна.

Щодо України, то вона входить до п'ятірки країн Європи, де винний туризм має величезні перспективи і є всесезонним. В Україні наразі можна виділити два виноробних регіони – це Закарпаття та Південний регіон. На території південної України виноградарство та виноробство отримали розповсюдження ще у VI ст. до нашої ери – водночас з появою на Північному Причорномор'ї грецьких колоній та їхніх міст-держав.

До південного виноробного регіону можна віднести Одеську, Херсонську, Миколаївську області та частково Приазов'я. Подорожі національними винними шляхами України з відвідуванням замків,

виноградників, центрів виноробства, ресторанів приваблюють туристів всього світу. Винні тури Закарпаттям, Одеською, Херсонською та Миколаївською областями, що є традиційними центрами українського виноробства, набувають все більшої популярності.

Дослідження ринку винного туризму України, які провели Басюк Д.І. і Бадещенковою К.С., показали, що 24% туристів хотіли взяти участь у комплексному винному турі, 20% – у еногастрономічній вечері, 17% – відвідати виноградники та виноробні підприємства, 16% споживачів зробили вибір на користь лекції – дегустації досвідченого сомельє і найменший інтерес викликають винні свята, фестивалі та майстер – класи з еногастрономії – 12% і 11% відповідно.

Останнім часом в Україні було започатковано чимало винно-гастрономічних фестивалів: «Карпатський рататуй» (Ужгород), «Червене вино» (Мукачево), «Біле вино». За даними рейтингу фестивалів, що проводився в мережі «Facebook», одним з найкращих винно – гастрономічних фестивалів визнано «Wine fest», проведений у листопаді 2011 р. у м. Києві.

В Україні, причиною низького попиту на винні тури криється не тільки в туристах, а й в самих власниках виноробних заводів. Найелементарніше – це відсутність реклами з боку, як самих виноробів, так і професійних туристичних агентств. Другим аспектом, і в цьому випадку непогано було б звернути увагу на досвід інших країн, є підтримка розвитку винного туризму державою і це становить вагомий дохід у місцевому бюджеті.

Також важливою проблемою у цьому напрямку туризму є якість виробленого продукту. При сьогоденній наявності замінників важко не піддаватися на спокуси їх використання (це різноманітні домішки, концентрати, порошки тощо), які, як відомо, псують смакові якості вина. Але багато виноробства, в тому числі вітчизняних, заради нагромадження грошового капіталу, користуються саме цим методом, який є дешевшим, а технологія виробництва вина стає простішою.

Серед дивних красот екологічно чистого Тилігульського лиману і Чорноморського узбережжя колектив талановитих виноробів ПАТ винзавод «Коблево» понад 30 років створює одні з найкращих українських вин.

Площа виноградників сьогодні налічує тисячі гектар, а їх сортова палітра включає найвишуканіші сорти: Аліготе, Трамінер, Шардоне, Рислінг, Бастардо, Мерло та ін. Обсяги виробництва перевищують 45 мільйонів пляшок виноградних вин, вермутів і вин в рік. Вина KOBLEVO, за оцінками експертів, давно і міцно зберігають абсолютне лідерство на українському ринку.

На підприємстві постійно вдосконалюють виробничий процес, щоб максимально зберегти і донести до споживача всю корисність

натурального виноградного вина. Сьогодні на ПАТ «Коблево» використовується новітнє обладнання від провідних світових виробників, застосовуються інноваційні європейські технології. Кращі майстри-винороби створюють тут справжні шедеври виноробного мистецтва: вишукані вина KOBLEVO (лінійки Select, «Сомельє» і «Бордо»), витончені вина Bon Vin, унікальні вермути Marengo, сливове вино TAKADO та інші.

Найвищий клас якості всієї виробленої на «Коблево» продукції неодноразово підтверджений вищими нагородами авторитетних міжнародних і національних конкурсів. Однак найкращою винагородою для виноробів «Коблево» є визнання і любов шанувальників їхньої продукції.

«Радсад» має найбільші виноградники на Україні. Сьогодні винзавод підприємства випускає десертні, міцні, сухі вина, відновлено виробництво марочних вин. Винна продукція «Радсаду» добре відома не тільки в нашій області і в Україні, але і за кордоном.

Більше 25 марок вин проводиться в Радсаді виключно із сировини власного виробництва. Це «Оksamит України», «Перлина степу», «Каберне», «Вечірній Миколаїв», «Шардоне Миколаївське» інші чудові марки.

«Зелений гай» – ще одне господарство в Миколаївській області, де виробляють вина і коньяки, – село Бузьке Вознесенського району. Звідси родом коньяк «Гринвіч», але пізніше тут стали розливати коньяк власної торгової марки «Зелений гай». Тут також виготовляються виноградні і плодово-ягідні вина.

За повідомленнями світових інформаційних агентств популярність винного туризму зростає. Експерти вважають, що винний туризм використовує тільки 20% потенціалу і може легко подвоїти обороти в найближчому майбутньому.

В Україні також існують передумови для успішного розвитку винного туризму. На сьогодні у всіх виноробних регіонах світу вважають доцільним розвивати і підтримувати цей вид тематичного туризму відповідно, рекламувати продукцію місцевих виробників алкогольних напоїв та просувати місцевий туристичний продукт, одержуючи додаткові економічні та соціальні вигоди від туристів – шанувальників вина.

Опрацювавши дослідження, можна дійти висновків, що Україна має всі потрібні природні умови для розвитку винного туризму і конкурування з європейськими країнами. І для цього вже зроблені певні кроки для популяризації винного туризму на Україні. Поводяться різноманітні винні фестивалі, які приваблюють туристів веселими розважальними програмами, сувенірами, стравами місцевої кухні і, звичайно, якісним вином і можливістю придбати його. Завдяки розвитку

винного туризму з'являються нові туристичні райони та центри, особливо у сільській місцевості, що є поштовхом для їх розвитку.

Список використаних джерел:

1. Басюк Д. І. Інноваційний розвиток гастрономічного туризму в Україні / Дарія Іванівна Басюк // Наукові праці НУХТ – 2012. – № 45. – С. 128–132.
2. Божук Т.І., Л. А. Прокопчук Л.А. // Туристична індустрія : сучасний стан і перспективи розвитку : VI міжнар. наук.-практ. конф., 28–29 квітня 2011 р. – Луганськ, 2011. – Том 2. – № 6. – С. 171–177.
3. Воронцова Ю. Україна. Путівник. 500 куточків, які варто відвідати.
4. Журнал «Виноград -Вино» №1, 2003 р., С. 23.
5. Матвеев В. В. Винний туризм як рекламний фактор й інструмент для стимулювання розвитку конкурентного потенціалу виноробних підприємств України / В. В. Матвеев // Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. – Х. : ХДУ, 2015. – № 10, Ч. 4. – С. 29–31.
6. Михайлюк О.Л. Перспективи розвитку винних туристичних кластерів на Півдні України / О.Л. Михайлюк // Науковий вісник ОНЕУ – 2013. – №1. – С. 29–41.
7. Нехорошкина И. Винные туры мира // GEO. 2001. №6, 73 с.
8. Род Филипс. История вина / М.: Эксмо, 2004. - 260 с.
9. Стельмах О.А. Перспективи розвитку ресторанної галузі в етнотуризмі /О.А. Стельмах, О.Г. Агеєнко, К.Ю. Коваленко // Розвиток туристичного бізнесу: міжнар. наук.-практ. конф., 17-19 березня 2011 р. – Донецьк, ДонНУЕТ, 2011.С. 160–161.

Панасик Є.О., студентка
факультету менеджменту та бізнесу
ВП «МФ КНУКіМ»;
Науковий керівник: **Обозна А.О.**,
к.е.н., доцент кафедри готельно-
ресторанного і туристичного
бізнесу ВП «МФ КНУКіМ»

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

В останні роки розвиток туризму на Миколаївщині набуває пріоритетного значення. Світовий досвід показав, що туризм – повноправний і прибутковий компонент ринкової економіки. Туризм у Миколаївській області може стати джерелом поповнення місцевого